

TANTÁRGYI TEMATIKA
Közigazgatási jog 4. (Különös rész)
2023/2024 tanév tavaszi szemeszter nappali tagozat

HÁLÓZATOS IPARÁGAK IGAZGATÁSA

Tantárgy neve	Közigazgatási jog 4. (Különös rész)
Neptun kódja:	J4:KIG(4):KÜL
Képzés- tagozat:	osztatlan jogász mester – nappali tagozat
Tantárgy kredit száma:	3 kredit
Tantárgyfelelős:	Dr. Balogh Virág egyetemi tanársegéd Dr. Fazekas János habil. egyetemi docens
Számonkérési forma:	HKR 67. (1) bek. § c) pont szerinti kollokvium (az értékelés pontos feltételeit lásd lenn)
Hely:	részben szinkron online
Idő:	hétfő 10-12 VII. terem
Előadások tematikája:	
	<ol style="list-style-type: none">1. A közszolgáltatás fogalmai (Hoffman I.)2. A gazdasági közszolgáltatások (Balogh V.)3. A humán közszolgáltatások (Fazekas M.)4. A tervezés (Hoffman István)5. A közigazgatási szerződés Nagy M. MINDENKINEK KÖZÖS ELŐADÁSOK! Aszinkron online, előre feltöltött előadások.
1. hét: febr. 19.	A szabályozott iparágakról általában (Balogh Virág)
2. hét: febr. 26.	A hírközlési szektor igazgatása I. (Balogh Virág)
3. hét: márc. 4.	A hírközlési szektor igazgatása II. (Balogh Virág)
4. hét: márc. 11.	Az energiaszektor igazgatása I. (Fazekas János)
5. hét: márc. 18.	Az energiaszektor igazgatása II. (Fazekas János)
6. hét: márc. 25.	Az online platformok szabályozása (Balogh Virág)
7. hét: április 8.	A vasúti szektor igazgatása (Fazekas János)
8. hét: ápr. 15.	Postai szolgáltatások (Fazekas János)
9. hét: ápr. 22.	KÖTELEZŐ ZÁRTHELYI DOLGOZAT A MINDENKINEK KÖTELEZŐ ELŐADÁSOK ANYAGÁBÓL
10. hét: ápr. 29.	Összefoglalás, konzultáció

Tananyag:

1. Az előadások anyagai

A mindenki számára közös tananyaghoz:

2. Fazekas Marianna (szerk.): Közigazgatási jog általános rész II. I- VII. fejezetek (ELTE Eötvös Kiadó 2024.)

Ajánlott jogszabály:

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról; az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény; az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény II. fejezet

2006. évi LXV. törvény az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról (közalapítványok megszüntetésével összefüggő kérdések)

Ajánlott irodalom a II-IV. pontokhoz: HOFFMAN ISTVÁN: A közszolgáltatások fogalmának főbb megközelítései a jogi szabályozásokban - interdiszciplináris kitekintéssel. Magyar Jog, 2015/4. 210-223. BARABÁS Gergely: Állami támogatások joga. In: Fejezetek szakigazgatásaink köréből (szerk.: Lapsánszky András) 2013. 2. kötet 639-679. Közigazgatási jog Általános rész III. (szerk.: Fazekas Marianna) ELTE Eötvös Kiadó 2013 V. fejezet 8. pont: A közigazgatási szerződések. HARMATHY Attila: Szerződés, közigazgatás, gazdaságirányítás. Budapest, Akadémiai Kiadó 1983.; BERÉNYI Sándor: Az európai közigazgatási rendszerek intézményei. Rejtjel 2003.: 3.7. A közintézmény: 352-395.; 3.7.6. Közalapítványok, alapok: 391-395., ill. 3.11. A közigazgatási feladatok tényleges megvalósításának intézményei: 410-456.; Magyar közigazgatási jog (szerk.: FAZEKAS M.-FICZERE L.) Általános rész 2006. VII. fejezet 226-242.; HORVÁTH M. Tamás: A közigazgatási szerződések szabályozási koncepciója. Magyar Közigazgatás 2005/3.;

KOVÁCS András György: A piacsabályozás mint önálló jogterület. Európai Tükör 2008/7-8. 12-32.

BÁGER Gusztáv - HAMZA Lászlóné - KOVÁCS Richárd: A köz- és magánszféra együttműködésével kapcsolatos nemzetközi és hazai tapasztalatok: <http://www.asz.hu/tanulmanyok/2010/a-kozszerfer-es-a-gazdasag-versenykepessege-empirikus-eredmenyek-es-tanulsagok/t326.pdf>

VÁRHOMOKI-MOLNÁR Márta: A közigazgatás szerződéseinek típusai az Európai Unióban és Franciaországban. Jogi Tanulmányok I. kötet, ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskolájának III. konferenciája, 2012. április 20. Budapest

http://www.ajk.elte.hu/file/doktkonf2012_01.pdf

Dr. HORVÁTH Margit – prof. dr. NÉMETH Erzsébet – JAKOVÁC Katalin – VÁRPALOTAI Viktor – SZILAS István: Fókuszban a közszolgáltatás. A hulladékgazdálkodó és távhőszolgáltató önkormányzati többségi tulajdonú gazdasági társaságok működésének vizsgálata. ÁSZ tanulmányok:

<http://www.asz.hu/tanulmanyok/2015/a-hulladeggazdalkodo-es-tavhoszolgáltato-onkormanyzati-tobbsegi-tulajdonu-tarsasagok-ellenorzesi-tapasztalatai-onkormanyzatok-tobbsegi-tulajdonu-tavhoszolgáltato-gazdasagi-tarsasagai-gazdalkodasanak-egyes-elemei-a-rezsicsokkentestukreben-fokuszbzan-a-kozszoigaltatas-i-ii-kotet/fokuszbzan-a-kozszoigaltatas-alairt-honlapra.pdf>

A hálózatos iparágak igazgatásához:

A szabályozott iparágakról általában

Fazekas János: A központi közigazgatási szervek. In: Fazekas Marianna (szerk.): Közigazgatási jog. Általános rész I. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2019.

Fazekas János: Önálló szabályozó szerv. In: Jakab András – Fekete Balázs (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia (Alkotmányjog rovat, rovatszerkesztő: Bodnár Eszter, Jakab András) <http://ijoten.hu/szocikk/onallo-szabalyozo-szerv> (2018)

Fiáth Attila – Megyes Judit (2010): A hálózatos iparágak szabályozási környezete. Vezetéstudomány, 41 (5). pp. 4-11. <http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/2789/1/vt2010n05p04-11.pdf>

Damien Geradin – Nicolas Petit (2004): The Development of Agencies at EU and National Levels: Conceptual Analysis and Proposals for Reform. <https://ssrn.com/abstract=489722> vagy <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.489722>

Kiss Ferenc László (2008): Bevezetés a szabályozás gazdaságtanába. In: Valentiny Pál–Kiss Ferenc László–Nagy Csongor István (szerk.): Verseny és szabályozás, 2007. MTA Közgazdaságtudományi Intézet. Budapest, 11–95.

http://mail.mtaki.hu/file/download/vesz/verseny_03_KissFL_bevezetes.pdf

Az energiaszektor igazgatása

Gyurita Rita – Hajasné Borsa Dominika – Hulkó Gábor – Tóth Tamara: Az iparigazgatás. In: Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatás jog. Fejezetek szakigazgatásaink köréből II. kötet: Gazdasági közigazgatás, infrastruktúra igazgatás. Complex, Budapest, 2013. 109-182.

https://mersz.hu/hivatkozas/wk51_69#wk51_69

Borsa Dominika – Gyurita Rita – Hulkó Gábor: Az energetikai igazgatás. In: Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatási jog. Szakigazgatásaink elmélete és működése. Wolters Kluwer, Budapest, 2020. 454-479.

Hugyecz Attila: Energiapolitika. In: Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010

Katona János: Energiapolitika. In: Kende Tamás (szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Wolters Kluwer 2016. <https://mersz.hu/kende-bevezetes-az-europai-unio-politikaiba>

Martha Roggenkamp (ed.): Energy Law in Europe. National, EU and International Regulation. Second Edition. Oxford University Press, Oxford, 2007

Hulkó Gábor – Kecskés Gábor: Atomenergia-igazgatás. In: Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatási jog. Szakigazgatásaink elmélete és működése. Wolters Kluwer, Budapest, 2020. 493-505.

A vasúti szektor igazgatása

K. Sabeel Rahman: Infrastructural Regulation and the New Utilities, Yale Journal on Regulation, Volume 35, Issue 3,

<https://digitalcommons.law.yale.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1529&context=yjreg>

Turkovich István – Rozsnyai Krisztina – Forgács Anna: Közlekedési igazgatás. In: Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatás jog. Fejezetek szakigazgatásaink köréből II. kötet: Gazdasági közigazgatás, infrastruktúra igazgatás. Complex, Budapest, 2013.

https://mersz.hu/dokumentum/wk51_440/

Forgács Anna – F. Rozsnyai Krisztina: Közlekedési igazgatás. In: Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatási jog. Szakigazgatásaink elmélete és működése. Wolters Kluwer, Budapest, 2020. 551-575.

A postai szolgáltatások szabályozása

Cseres Katalin: Postai fogyasztók az európai unióban és a helyi piacokon. Az egyetemes szolgáltatások felhasználójától a digitális postai szolgáltatás felhasználójáig. In: Valentiny Pál – Nagy Csongor István – Berezvai Zombor (szerk.): Verseny és szabályozás 2018. MTA KRTK KTI, Budapest 132-183.

https://kti.krtk.hu/wp-content/uploads/2019/03/Vesz2018_07_CseresK_posta.pdf

Finger, M. – Bukovc, B. – Burhan, M. (szerk.) [2014]: Postal services in the digital age, Amsterdam, IOS Press, Global E-Governances Series.

Hearn, J. [2017]: Protecting Consumers Using Postal and E-Commerce Delivery Services in Competitive European Markets. In: Crew, M.–Parcu, P.-L.–Brennan, T. (szerk.): The changing the Postal and Delivery sector. Springer International Publishing, 127–137.

Jaag, C. [2014]: Postal-sector policy: From monopoly to regulated competition and beyond. Utilities Policy, Vol. 31. 266–277.

Kiss Károly Miklós: A postai szektor szabályozása. In: Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás, 2007. MTA KRTK KTI, Budapest http://econ.core.hu/file/download/vesz/verseny_11_KissKM_posta.pdf

Pápai Zoltán – Papp Bertalan [2015]: Versenyproblémák a postai piacokon és a magyar postai piacnyitás tanulságai. In: Valentiny Pál–Kiss Ferenc László–Nagy Csongor István (szerk.): Verseny és szabályozás, 2014. MTA KRTK KTI, Budapest, 197–235. <http://econ.core.hu/file/download/vesz2014/posta.pdf>

Hírközlési igazgatás, online platformok

Aranyosné dr. Börcs Janka – Dr. Lapsánszky András – Spakievics Sándor: A hírközlési igazgatás kézikönyve. Complex Kiadó, Budapest, 2010

Dr. Lapsánszky András: Hírközlés-szabályozás, hírközlés-igazgatás hazánkban és az Európai Unióban, Wolters Kluwer, Budapest, 2014

Dr. Lapsánszky András: Az elektronikus hírközlés gazdasági közigazgatása hazánkban, Wolters Kluwer, Budapest, 2021

Telecommunications Regulatory Handbook, ITU https://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/pref/D-PREF-TRH.1-2011-PDF-E.pdf

Harold Feld: The Case for the Digital Platform Act: Market Structure and Regulation of Digital Platforms, 2019,

https://www.publicknowledge.org/assets/uploads/documents/Case_for_the_Digital_Platform_Act_Harold_Feld_2019.pdf

Digital Services Act és Digital Markets Act, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-services-act-package>

A számonkérés feltételei:

A tantárgy számonkérése a HKR 67. § (1) bekezdés d) pont szerinti kollokvium, a jegyet a következők alapján szerezhetik meg.

A tankönyv anyagán alapuló előadásokból és a tankönyvből 2024. április 22-én 10-12 óra között Moodle-on **mindenki egységes zh-t ír, ennek az értéke 30 pont. Ezt a zárthelyit mindenkinek kötelező megírni.**

Összesen 100 pont szerezhető, ebből

1. 30 pont: zh
2. 70 pont: egy beadandó választandó a megadott témákból

Ponthatárok:

87 – 100: jeles (5)

75 – 86: jó (4)

63 – 74: közepes (3)

51 – 62: elégséges (2)

0 – 50: elégtelen (1)

A megszerzett pontok alapján a félév végén kollokviumi jegyet kapnak. Ha valakinek elégtelen a kollokviumi jegye vagy javítani akar, akkor a vizsgaidőszakban utóvizsgázhat vagy javíthat (első alkalommal írásban, ezt követően szóban).

A beadandó követelményei

1. Egy beadandót kell elkészíteni.
2. A témát előzetesen egyeztetni kell a témához tartozó előadást tartó oktatóval, és tőle lehet előzetesen vagy menet közben segítséget kérni pl. szakirodalommal kapcsolatban. A téma jóváhagyása esetén az oktató vázlatot kérhet, amelyben le kell írni a dolgozat tervezett címét, a dolgozat célját, a vizsgálat módszerét, a tervezett szerkezeti egységeket és egy hozzávetőleges forrásjegyzéket.
3. A beadandó lényegében egy mini évfolyamdolgozat, a terjedelme min. 20.000 leütés (szóköz, lábjegyzet beleértve), Word formátum.
4. A szöveg legyen áttekinthető, rendezett: cím, alcímek, lábjegyzetek, sorkizárt szöveg.
5. A cél nem feltétlenül az, hogy teljesen új tudományos-szakmai felfedezéseket tegyenek, hanem hogy egy hálózatos iparággal kapcsolatos, jól körülhatárolható közigazgatási jogi témát, problémát meg tudjanak fogalmazni, ki tudják fejteni és vázolni tudják az ezzel kapcsolatos szempontokat, lehetséges megoldási mód(ok)at, esetleg javaslatot is tegyenek ilyenre.
6. A szövegben minden állítást, álláspontot ki kell fejteni, meg kell indokolni, és ha szükséges, jogforrással és/vagy szakirodalmi hivatkozással alá kell támasztani.
7. A felhasznált jogforrásokat, irodalmat lábjegyzetekben, illetve a beadandó végén a felhasznált irodalom jegyzékében fel kell tüntetni. A szakirodalom keresését az egyetemi/kari könyvtárban, adatbázisokban, releváns szakmai honlapokon (pl. az EU hivatalos honlapján), illetve a Google Scholaron érdemes elkezdni.
8. Beadás: május 12-éig a Moodleban az erre a célra kialakított felületen. Késedelmes beadás esetén az oktató a beadandó pontszámának max. 20%-át levonhatja.
9. Egyéb formai követelmények tekintetében ld.: https://www.ajk.elte.hu/dstore/document/3009/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3_KIGTsz_formai_kovetelmenyek.pdf

Ajánlott beadandótémák (ezek csak hozzávetőleges témák, a pontos címet az oktatóval egyeztetni kell!):

A szabályozott iparágakról általában (Balogh Virág)

1. Mutassa be a szabályozás alapjául szolgáló piaci kudarcokat szabadon választott hálózatos iparágban!
2. Mutassa be a szabályozott piac piaci kudarcaira adott szabályozási (ex ante és ex post) válaszokat szabadon választott hálózatos iparágban!
3. Mutassa be az ex ante piacsabályozás és versenyjog kapcsolatát szabadon választott hálózatos iparág alapján!
4. Mutassa be a hálózatos iparágak szabályozásának történetét szabadon választott hálózatos iparág példája alapján!

Az energiaszektor igazgatása (Fazekas János)

1. Az Európai Unió energiacsomagjai és hatása a tagállamok energiaigazgatására, különös tekintettel Magyarországra
2. A tagállami energetikai szabályozó hatóságok tevékenysége, jogállása
3. Az Energiatanál Európai Unió Együttműködési Ügynöksége (ACER) tevékenysége, jogállása
4. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal tevékenysége, jogállása
5. A belső energiapiac és az Energiaunió problémái az EU-ban

6. A megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos közigazgatási jogi eszközök kérdései (engedélyezés, bejelentés, támogatások stb.)
7. Az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívások kezelésének közigazgatási jogi kérdései
8. Fogyasztóvédelmi kihívások az energiaszektorban
9. Az állam tulajdonosi és szabályozói szerepkörének viszonya az energiaszektorban, különös tekintettel az állami vállalatok szerepkörére
10. A piaci liberalizáció kérdései az energiaszektorban
11. Az épületenergetikai fejlesztések közjogi környezete
12. Az atomenergia felhasználásának közigazgatási jogi kérdései
13. Az energetikai célú hulladékhasznosítás problémái
14. Az ellátásbiztonság és az energiahiány kérdései az energiaágazatban
15. Az infrastruktúra jelentősége az energiaszektorban

A vasúti szektor igazgatása (Fazekas János)

1. A piaci liberalizáció kérdései a vasúti ágazatban
2. Az egykori Magyar Vasúti Hivatal (2006-2008) működésének tanulságai
3. Az állam tulajdonosi és szabályozói szerepkörének viszonya a vasúti szektorban, különös tekintettel az állami vállalatok (pl. MÁV) szerepkörére
4. Közlekedésbiztonsági kérdések a vasúti igazgatásban
5. Környezetvédelem és vasúti igazgatás
6. Hatósági eszközök a vasúti igazgatásban (pl. engedélyezés, szankciók)
7. Nemzetközi együttműködési formák a vasúti szektorban
8. Az infrastruktúra jelentősége a vasúti igazgatásban
9. Az Európai Unió vasúti politikája (vasúti csomagok)

A postai szolgáltatások szabályozása (Fazekas János)

1. A piac liberalizáció a postai ágazatban
2. Az állam szerepvállalás funkciói a postai szolgáltatások terén
3. Az Európai Unió szabályozása a postai ágazatban
4. A magyar postaszabályozás történeti előzményei és főbb intézményei
5. Az egyetemes szolgáltatás szerepe a postai ágazatban

Hírközlési igazgatás, online platformok (Balogh Virág)

1. Mutassa be a hírközlési piacokon megjelenő árprés elemzésének versenyjogi kereteit az ECJ gyakorlatán keresztül!
2. A piac erőfölény és a jelentős piaci erő fogalmának összefüggései a hírközlési piacokon!
3. Mutassa be a GVH/Európai Bizottság hírközlési piacokra vonatkozó fúziós gyakorlatát egy szabadon választott jogeseten keresztül!
4. Mutassa be a hírközlési piacsabályozás európai uniós történetét!
5. Mutassa be és elemezze az NMHH hálózatsemlegességgel kapcsolatos álláspontját az elérhető határozatokon keresztül! (a dolgozat nemzetközi hatósági/bírósági döntésekre alapozva is beadható)
6. Támassa alá az alábbi állítást: „A fogyasztóvédelem legfőbb eszköze a hírközlési iparágban a fogyasztók számára átadott információ” az Eht. és az Eszr. szabályozásán keresztül!
7. Mutassa be az EU Digital Single Market iniciatívájának legfontosabb hírközlési aspektusú elemeit!
8. Mutassa be az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex (EECC) legfontosabb rendelkezéseit! (a dolgozat egy-egy részlet-téma elemzésével is beadható)

9. Támassa alá az alábbi állítást az EECB egyetemes szolgáltatásra vonatkozó rendelkezései alapján: „A megfizethető/megfelelő internet-szolgáltatás az új hírközlési keretszabályozás központi eleme”.

10. Mutassa be az EU szabályozási törekvéseit az online platformokat illetően!

11. Mutassa be az EU szabályozási törekvéseit a digitális tartalomszolgáltatás körében!

12. Mutassa be a Digital Services Act / Digital Markets Act rendeleteket!